

**UCHWAŁA NR XXVIII/130/2026
RADY GMINY ŁĄCZNA**

z dnia 2 lutego 2026 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łączna na lata 2026-2028

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024r. poz. 1465 ze zm.) art. 4¹ ust.1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2023r. poz. 2151) oraz art.10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 poz. 1939), uchwala się, co następuje :

§ 1. 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łączna na lata 2026 - 2028, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.

2. Ramowy Plan Finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łączna na rok 2026, stanowi załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Ustala się wynagrodzenie każdego członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łącznej za udział w posiedzeniu Komisji w wysokości 200,- zł brutto.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łączna.

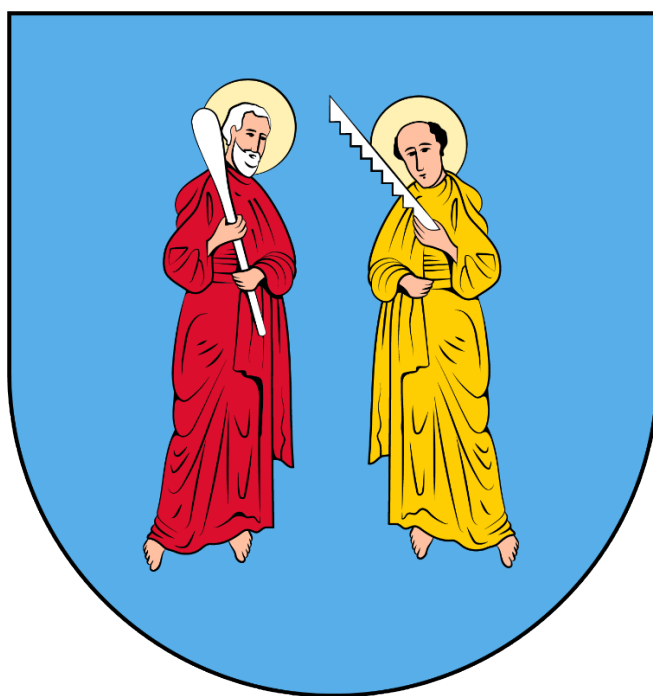
§ 4. Uchwała wchodzi w życie z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2026 roku.

Przewodniczący Rady
Gminy

Andrzej Wisowaty

Załącznik nr 1 do uchwały nr XXVIII/130/2026
Rady Gminy Łączna
z dnia 2 lutego 2026 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2026 - 2028

Łączna 2026r.

ROZDZIAŁ I

WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151) prowadzenie zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1)zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2)udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3)prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych socjoterapeutycznych;
- 4)wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5)podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6)wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2023r. poz. 1939 z późn. zm.) przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

- 1)zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2)udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3)prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo--rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

4)wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;

5)pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizacja tych zadań jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny program sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Uzależnienia behawioralne to nowa grupa uzależnień psychicznych, które wiążą się z nałogowym wykonywaniem pewnych przyjemnych czynności. Ich realizacja prowadzi do krótkotrwałego uczucia euforii i ulgi, po czym pojawia się jeszcze silniejsza potrzeba ich powtórzenia. Prowadzi to do błędnego koła uzależnienia. Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są: zakupoholizm, patologiczny hazard, kompulsywne objadanie się, uzależnienie od seksu lub pornografii, pracoholizm, uzależnienie od używania komputera i gier komputerowych, siecioholizm – uzależnienie od używania sieci internetowej, fonoholizm – uzależnienie od telefonu komórkowego i wiele innych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2028 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z problemu nadużywania alkoholu, narkotyków oraz obejmuje profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Gminny Program Profilaktyki jest kontynuacją szeregu działań, zainicjonowanych w latach ubiegłych, zgodnych z aktami prawnymi:

- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151)
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1939)

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz.1673)
- ustawa z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 1670)
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 1338)
- ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025r. poz.1153)
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025r. poz.49)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łączna na lata 2026-2028, uwzględnione zostały wskazówki wynikające z rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, opracowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Program winien być realizowany przy współpracy następujących podmiotów:

- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łącznej
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej
- Zespołu Interdyscyplinarnego
- jednostek ochrony zdrowia
- Policji
- placówek oświatowych, placówek opiekuńczo – wychowawczych, poradni psychologiczno - pedagogicznych
- stowarzyszeń i organizacji pozarządowych
- instytucji kościelnych
- organów administracji państwowej i samorządowej (Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Samorząd Województwa, PCPR i inne).

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie są środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane mogą być jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a także na zadania realizowane przez placówki wsparcia

dziennego o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej i nie mogą być przeznaczone na żadne inne cele.

Adresatami Programu są mieszkańcy gminy Łączna, w szczególności:

- osoby i rodziny z problemem alkoholowym, problemem narkomanii oraz uzależnieniami behawioralnymi,
- dzieci i młodzież, w tym m.in. z grup podwyższonego ryzyka, ze środowisk zagrożonych z powodu dysfunkcji lub sytuacji społeczno-psychologicznej, a także ich rodzice,
- osoby zajmujące się zapobieganiem występowania problemów alkoholowych, narkomanii i pomocą osobom i rodzinom z tymi problemami oraz osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej,
- osoby doświadczające przemocy oraz osoby stosujące przemoc domową,
- osoby dorosłe z grup ryzyka (np. mające doświadczenie wykonywania czynności zawodowych pod wpływem alkoholu oraz uczestnicy ruchu drogowego – zwłaszcza mający doświadczenie prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu lub substancji odurzających),
- środowiska abstynenckie,
- podmioty publiczne, społeczne i prywatne działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy domowej.

ROZDZIAŁ II

1. DIAGNOZA LOKALNYCH ZAGROZEŃ SPOŁECZNYCH W GMINIE ŁĄCZNA

W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniami, bardzo ważne jest rozpoznawanie skali problemów występujących na terenie gminy. Opracowanie gminnego programu powinno być poprzedzone przeprowadzeniem diagnozy. Podstawowym zadaniem diagnozy jest dostarczenie wiarygodnych danych, które umożliwią skuteczne planowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i wspierających osoby oraz rodziny zmagające się z problemami uzależnień. Analiza wyników badań ankietowych, połączona z przeglądem statystyk, pozwala lepiej uchwycić potrzeby mieszkańców i wskazać te obszary, w których interwencja jest najbardziej pilna. Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych dla Gminy Łączna została przeprowadzona w drugiej połowie 2025 roku przez Małopolskie Centrum Profilaktyki z Krakowa.

Badania obejmowały mieszkańców Gminy Łączna, którzy ukończyli osiemnasty rok życia. W badaniu wzięło udział 101 mieszkańców Gminy Łączna (57% kobiet i 43% mężczyzn). Średnia wieku mieszkańców wyniosła 41 lat. Analiza wyników pozwoliła na uzyskanie cennych

informacji na temat preferencji, potrzeb i problemów społeczności lokalnej, co może stanowić podstawę do podejmowania decyzji przez lokalne władze oraz inne zainteresowane strony. Celem badania była identyfikacja zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, w szczególności obejmujących:

- postawy społeczne dotyczące problemów istotnych w środowisku lokalnym;
- zagadnienia związane z substancjami psychoaktywnymi, takimi jak narkotyki i dopalacze;
- zagadnienia związane z występowaniem na terenie gminy zjawiska przemocy domowej;
- zagadnienia związane ze spożywaniem alkoholu, postawami wobec alkoholu oraz problematyką uzależnienia;
- zagadnienia związane z uzależnieniem od papierosów oraz e-papierosów;
- zagadnienia związane z uzależnieniami behawioralnymi:
  - uzależnieniem od hazardu,
  - zaburzenia odżywiania.

W badaniu uczestniczyli także uczniowie uczęszczający do Szkół Podstawowych na terenie Gminy Łączna, reprezentujący dwa główne etapy edukacyjne. Pierwszą grupę stanowili uczniowie klas 4–6, natomiast drugą uczniowie klas 7–8. Taki podział pozwolił na uwzględnienie zróżnicowania wiekowego oraz specyfiki rozwojowej poszczególnych grup, co umożliwiło bardziej precyzyjną analizę wyników i porównanie postaw oraz opinii w zależności od etapu edukacji. Dzięki temu możliwe było uzyskanie pełniejszego obrazu badanego zjawiska wśród młodzieży szkolnej Gminy Łączna.

Podstawowym celem przeprowadzonych badań była analiza postaw i przekonań wobec:

- alkoholu,
- papierosów,
- narkotyków i dopalaczy,
- przemocy i cyberprzemocy,

oraz zagadnienia związane z uzależnieniami od czynności (uzależnienia behawioralne), napojami energetyzującymi i czasem wolnym badanych uczniów.

Poniżej przedstawiono podsumowanie wyników przeprowadzonych badań.

Dorośli mieszkańcy Gminy Łączna

- W opinii mieszkańców Gminy Łączna najistotniejszymi problemami społecznymi są - uzależnienia behawioralne (80%), zanieczyszczenie powietrza (65%) oraz uzależnienie od alkoholu (61%).

- Z kolei w kwestii zjawisk uzależnień bardzo powszechnymi w ich środowisku są: siecizolizm (79%), alkoholizm (70%), oraz nikotynizm (63%).
- Jak wskazują wyniki badań przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Łączna 11% z respondentów zna osobiście lub ze słyszenia osoby doznające przemocy w rodzinie, a 13% ma podejrzenia, że może do tego dochodzić.
- Według opinii wyrażonych w ankiecie na temat spożywania alkoholu mieszkańcy Gminy Łączna odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o średnim stopniu ryzyka – większość badanych z rozważą spożywa alkohol – najczęściej kilka razy w roku (29%) oraz kilka razy w miesiącu (13%), wypijając przy tym umiarkowane ilości alkoholu (3-4 porcje: 53%, 1-2 porcje: 16%).
- 46% badanych uważa, że w najbliższej okolicy znajdują się odpowiednia liczba punktów, gdzie można nabyć alkohol, a dla 44% jest tych miejsc za dużo.
- 46% respondentów uważa osoby pijące alkohol za zagrażające bezpieczeństwu w lokalnym środowisku, a 76% badanych mieszkańców nie zna miejsc do których po pomoc może zgłosić się osoba uzależniona od alkoholu.
- Palenie wyrobów tytoniowych wśród dorosłych mieszkańców Gminy Łączna jest zauważalnym nałogiem – 59% z badanych deklaruje, że nie pali wyrobów tytoniowych, a łącznie 41% badanych pali okazjnie papierosy lub e-papierosy.
- 29% z badanych deklaruje, że zna przynajmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne takie jak narkotyki lub dopalacze. 71% wskazało, że nie ma w swoim otoczeniu takich osób przyjmujących substancje odurzające tj. narkotyki i dopalacze.
- Problem uzależnienia od gier hazardowych na terenie Gminy Łączna, jest nie rozpowszechnionym zjawiskiem - 86% respondentów przyznaje, że nie ma doświadczenia z grami hazardowymi.
- 66% respondentów nie ma tendencji do "zajadania" stresów i trudnych emocji, podczas gdy 34% przyznaje się do takiego zachowania. Co więcej, 77% badanych nie ma problemów z kontrolowaniem swoich zachowań jedzeniowych, co oznacza, że 23% doświadcza trudności w tym obszarze. Wyniki te sugerują, że problemy związane z niekontrolowanym jedzeniem w reakcji na stres dotyczą mniejszości z badanych.
- Jak wynika z przeprowadzonych badań 69% mieszkańców dostrzega potrzebę realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień. Świadczyć to może o wysokim poziomie wiedzy mieszkańców na temat tego, jak istotne jest ograniczanie rozmiarów używania lub nadużywania

substancji psychoaktywnych. Badani wskazali na potrzebę organizacji: udziału w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych (44%), otwartych konsultacji z terapeutą uzależnień (30%), warsztatów profilaktycznych dla uczniów (13%), wsparcia psychologicznego dla rodzin (7%) oraz pomocy w integracji dzieci po okresie izolacji (6%).

Rekomendowane działania dla dorosłych mieszkańców:

- Kontynuowanie podejmowanych działań informujących o negatywnych skutkach zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu, a także mechanizmów uzależnienia. W tym celu skuteczne mogą okazać się rozpowszechniane wśród mieszkańców ulotki, broszury lub rozmieszczone na terenie Gminy plakaty i bilbordy. Aby dotrzeć do jak najszerszego grona odbiorców, warto wykorzystać przy tym nowe media. Warto również wykorzystać tablice informacyjne w miejscach publicznych.
- Organizowanie szkoleń dla lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania wzorów spożywania alkoholu przez pacjentów i podejmowania interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie.
- Przeprowadzenie kampanii informacyjnej na temat konsekwencji prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu oraz podejmowanie działań mających na celu zmianę przekonań i postaw uczestników ruchu drogowego poprzez wzmacnianie postawy braku tolerancji dla spożywania alkoholu wśród osób kierujących pojazdami.
- Współpraca z Policją, na przykład w celu rozpowszechniania przez nich ulotek, broszur i materiałów edukacyjnych podczas kontroli drogowych na temat wpływu alkoholu na organizm.
- Rozpowszechnianie ulotek, broszur i plakatów, na których znajdować się będą informacje zachęcające do rzucenia palenia oraz sposoby i metody, które mogą w tym pomóc.
- Podjęcie działań profilaktycznych wykorzystując przy tym strategię informacyjną mającą na celu edukację mieszkańców z zakresu szkodliwości nikotyny na zdrowie palacza i osób w jego najbliższym otoczeniu
- Wskazane jest zwrócenie szczególnej uwagi na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych przez władze lokalne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od narkotyków i dopalaczy, a także rozpowszechniania wiedzy o negatywnych skutkach ich zażywania.
- Należałoby mimo wszystko zwrócić większą uwagę na dostępność oraz rozpowszechnianie informacji na temat instytucji, do których może zgłosić się osoba uzależniona od hazardu, a także mechanizmów uzależnienia zarówno w środowisku dorosłych, jak i dzieci oraz młodzieży.

- Zorganizowanie szkoleń i warsztatów dla dorosłych mieszkańców, aby zwiększyć świadomość społeczną na temat uzależnień i ich skutków.
- Realizacja kampanii społecznych edukujących o problemach uzależnień, skierowanych zarówno do młodzieży, jak i dorosłych.
- Zapewnienie wsparcia psychologicznego dla rodzin oraz stworzenie systemu łatwiejszego dostępu do terapii uzależnień.
- Zacieśnienie współpracy między KRPA a Zespołem Interdyscyplinarnym poprzez regularne spotkania i wypracowanie wspólnych strategii działania.
- Wzmocnienie współpracy z lokalnymi instytucjami zdrowia i pomocy społecznej w celu lepszego wykorzystania dostępnych zasobów.
- Zwiększenie środków finansowych przeznaczanych na działania profilaktyczne oraz zatrudnienie dodatkowych specjalistów, takich jak psychologowie i terapeuci.

Dzieci i młodzież szkolna

- Spożywanie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież szkolną w Gminie Łączna jest obecne. 4% uczniów klas 4-6 oraz 13% uczniów klas 7-8 deklaruje, że ma za sobą inicjację alkoholową. Planując oddziaływania profilaktyczne kierowane do dzieci i młodzieży warto wykorzystywać proces uczenia się rówieśniczego. Jest to sytuacja, w której dorastający człowiek czerpie pozytywne poglądy i postawy nie tylko od nauczyciela czy pedagoga, ale głównie od swoich rówieśników. Jeśli podczas programów profilaktycznych zostaną przeprowadzone odpowiednio dobrane ćwiczenia oraz zabawy, uczniowie sami wyciągną wnioski dotyczące alkoholu i będą mieli okazję podzielić się nimi z grupą.
- Do palenia papierosów chociaż raz w życiu przyznaje się 7% uczniów klas 4-6 oraz 20% starszych uczniów. Najczęściej wskazywanymi powodami palenia papierosów przez uczniów, którzy mają za sobą inicjację nikotynową była chęć spróbowania czegoś nowego. Jednocześnie, niepokojący jest względnie bardzo łatwy dostęp dzieci i młodzieży do wyrobów tytoniowych oraz napojów alkoholowych. Jego ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku osób dorosłych. Rekomenduje się podejmowanie działań budujących świadomość zagrożenia związanego z poszczególnymi używkami poprzez warsztaty profilaktyczne, szkolenia dla nauczycieli lub pogadanki profilaktyczne dla rodziców.
- Jak wynika z badań problem zażywania substancji psychoaktywnych takich jak narkotyki czy dopalacze jest obecny wśród uczniów szkół Gminy Łączna. 3% uczniów klas 7-8 zadeklarowało, że przyjmowali kiedykolwiek substancje psychoaktywne takie jak narkotyki i dopalacze. Ważne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych z zakresu

przeciwdziałania uzależnieniom. Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje oraz czas wolny, dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą opiekunów i uświadamiane w kwestii niebezpieczeństw, jakie wiążą się z zażywaniem substancji psychoaktywnych. Zaleca się podjęcie obserwacji w placówkach oświatowych, w celu identyfikacji uczniów zażywających środki psychoaktywne.

- Należy zwrócić uwagę na obniżający się wiek osób sięgających po napoje energetyzujące, które stanowią duże obciążenie zdrowotne dla młodego organizmu. Aż 11% uczniów z młodszej oraz 57% starszej grupy deklaruje, że pije napoje energetyczne
- Niepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera. Uczniowie szkół podstawowych Gminy Łączna najczęściej korzystają z komputera do 4 godzin dziennie (SP 4-6: 28%; SP 7-8: 23%). Oznaczać to może, że po zakończonych lekcjach i wypełnieniu obowiązków są to ich jedyne formy spędzania czasu. Należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu.
- Wnikliwie należy ocenić skłonność uczniów do korzystania z gier hazardowych, ponieważ internetowe gry „na pieniądze” zaczynają być coraz bardziej popularne wśród dzieci i młodzieży. Doświadczenia z taką formą „rozrywki” deklaruje – 25% młodszych oraz 23% starszych uczniów. Warto zaznajomić uczniów z tematyką powstawania uzależnienia od hazardu, na przykład poprzez przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych.
- Uczniowie przyznają, że doświadczają w szkole przemocy w różnorodnych formach (fizycznej bądź psychicznej). Otrzymane wyniki mogą posłużyć za zachętę do organizowania szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą miały okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowywania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy. Należy także ciągle udoskonalać szkolne systemu przeciwdziałania i reagowania na przemoc, w które włączać trzeba rodziców, od których dzieci i młodzież czerpią wzorce w zakresie stosowania przemocy, jako rozwiązania codziennych problemów.
- Uczniowie w Gminie Łączna deklarują w zdecydowanej większości bardzo dobre lub dobre relacje z opiekunami. Zaleca się rozwijanie pozytywnego potencjału rodziny i jednocześnie

wzmacnianie czynnika chroniącego, jakim jest pozytywna więź dziecka z rodzicami poprzez realizację warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców.

- Uczniowie przyznają, że doświadczają agresji słownej. Otrzymane wyniki mogą posłużyć za zachętę do organizowania szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą miały okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowywania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy.

Rekomendowane działania dla środowiska szkolnego:

- **Organizacja spotkań, pogadanek, zajęć i warsztatów dla uczniów, które będą:**
  - wskazywały negatywne skutki picia alkoholu, palenia papierosów i uzależnienia od tych substancji,
  - uświadamiały uczniom jak uzależnienie wpływa na życie,
  - rozwijały asertywną postawę – umiejętność odmowy,
  - kształtowały postawy wolne od używek oraz promowały zdrowy styl życia,
  - uczenie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu,oraz będą miały na celu:
  - poznanie zasad ochrony danych osobowych w Internecie przez uczniów,
  - uczenie zasady stosowania ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci oraz postawy wzajemnego szacunku w Internecie,
  - kształtowanie w młodych ludziach czujności w stosunku do innych szczególnie nieznajomych,
  - dostarczenie uczniom wiedzy dotyczącej zarówno korzyści, jak i zagrożeń płynących z użytkowania Internetu,
  - kształtowanie postaw uczniów sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji związanych z czasem i doborem treści programów komputerowych oraz Internetu,
  - podnoszenie świadomości uczniów dotyczących ograniczeń prawnych wynikających z korzystania z sieci,
  - ukazanie wpływu hazardu na funkcjonowanie młodego człowieka,
  - poznanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu,
  - poznanie wpływu jaki ma na życie hazard,
  - pokazanie jak budować pozytywny obraz samego siebie.

- **Poszerzanie wiedzy i kompetencji nauczycieli oraz rodziców poprzez szkolenia i spotkania otwarte w tematyce:**
  - ✓ Przyczyn wchodzenia w uzależnienie, charakterystyki substancji psychoaktywnych.
  - ✓ Wskazania miejsca nauczyciela i rodzica w procesie szeroko pojętej profilaktyki uzależnień.
  - ✓ Ukazania znaczenia i oczekiwanych skutków programów profilaktycznych.
  - ✓ Sposobów wyjścia z uzależnienia.
  - ✓ Ukazania roli komunikacji w relacjach z dzieckiem i uczniem.
  - ✓ Przedstawienie mechanizmu i konsekwencji uzależnienia.
  - ✓ Zwrócenie uwagi na różne formy uzależnienia.
  - ✓ Przekazanie rzetelnej i dokładnej wiedzy o specyfice czynności uzależniających oraz ich wpływie na organizm i psychikę młodych ludzi.
  - ✓ Omówienie poszczególnych uzależnień behawioralnych tj. pracoholizm, internetoholizm, jedzenioholizm, zakupoholizm i uzależnienie od hazardu, gier, zakładów, seksu.
  - ✓ Omówienie: ZUI – Zespół Uzależnienia do Internetu, wpływ komputera i Internetu na młodego człowieka, rodzaje aktywności dzieci i młodzieży w sieci, zalety korzystania z Internetu.
  - ✓ Najpopularniejsze zagrożenia Internetu.
  - ✓ Jak chronić własne dziecko – poradnik dla wychowawców klas i nauczycieli, sposoby ochrony dzieci przed zagrożeniami w sieci.
  - ✓ Nowe zagrożenia m.in: sexting – nastoletnia auto-pornografia w sieci, cyberprzemoc, era informacji i manipulacji medialnej, kampanie społeczne dotyczące zagrożeń związanych z Internetem.
  - ✓ Programy pozwalające kontrolować dostęp dzieci do komputera i Internetu.

ROZDZIAŁ III

CELE GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII W GMINIE ŁĄCZNA

Cele i zadania określone w Gminnym Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych . Sformułowano je uwzględniając dotychczasowe doświadczenia związane z realizacją Programu w latach ubiegłych a także nowych wytycznych dotyczących uzależnień behawioralnych.

Cel strategiczny:

1. zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych na terenie Gminy Łączna, a także przeciwdziałanie szeroko rozumianym uzależnieniom behawioralnym (czynnościowym), zmniejszenie rozmiarów problemów już istniejących oraz zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki problemów alkoholowych, narkomanii, przeciwdziałaniu przemocy domowej i uzależnieniom behawioralnym.

Cele szczegółowe:

1. zwiększenie wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Łączna na temat rosnącego zagrożenia rozwojem alkoholizmu i narkomanii, możliwych skutków i sposobów zapobiegania,
2. zwiększenie wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Łączna na temat rosnącego zagrożenia rozwojem uzależnień behawioralnych (np. hazard, pracoholizm, uzależnienie od telefonu, Internetu, gier komputerowych, zakupoholizmu i wielu innych),
3. zwiększenie wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Łączna na temat zjawiska przemocy domowej,
4. wspieranie rozwoju programów i działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży,
5. upowszechnianie metod edukacji publicznej podnoszących wiedzę o szkodliwości nadużywania alkoholu i środków odurzających oraz możliwościach uzyskania wsparcia,
6. zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy oraz innych problemów społecznych, skierowanej w szczególności do uczniów szkół podstawowych i gimnazjum,
7. kształtowanie postaw prozdrowotnych,
8. zwiększenie ilości osób podejmujących leczenie we wczesnej fazie choroby alkoholowej,
9. ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież oraz ograniczenie szkód zdrowotno – społecznych wynikających z używania alkoholu i narkotyków,
10. tworzenie dla dzieci i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
11. szerszy dostęp do oferty pomocowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy domowej,
12. wzmacnianie kompetencji zawodowych realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki,
13. zwiększenie skuteczności podejmowanych działań interwencyjnych i kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych,
14. realizacja działań związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym,
15. wspieranie i udzielanie pomocy instytucjom i organizacjom prowadzącym działalność profilaktyczną

16. zwiększenie wiedzy i świadomości oraz podejmowanie lokalnych działań informacyjno - edukacyjnych dotyczących szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży.

ROZDZIAŁ III

ZADANIA I SPOSÓB REALIZACJI CELÓW GMINNEGO PROGRAMU

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz narkotyków

- współpraca z Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, asystentem rodziny, placówkami wsparcia dziennego, instytucjami ochrony zdrowia, prokuraturą, sądem, ośrodkami leczenia uzależnień,
  - działalność Punktu Konsultacyjnego,
  - opłacanie kosztów powołania biegłych sądowych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
  - koszty sądowe związane z opłacaniem wniosków w sprawie skierowania na leczenie odwykowe.
- Na terenie Gminy Łączna działa Punkt Konsultacyjny, świadczący pomoc skierowaną w szczególności do osób:
1. uzależnionych od alkoholu i innych środków odurzających,
  2. członków rodzin osób uzależnionych,
  3. doświadczających przemocy,
  4. stosujących przemoc.

Do zadań Punktu Konsultacyjnego należy w szczególności:

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz do korzystania z pomocy grup samopomocowych;
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym;
- organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych od narkotyków, prowadzenie działań motywujących do podjęcia terapii;
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;

- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc rodzinie.

Punkt Konsultacyjny nie prowadzi terapii. Psychoterapia osób uzależnionych udzielana jest wyłącznie przez placówki prowadzące działalność leczniczą.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową:

- współpraca z policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, asystentem rodziny, placówkami wsparcia dziennego, instytucjami ochrony zdrowia, instytucjami oświaty, prokuraturą, sądem, ośrodkami leczenia uzależnień, instytucjami, które mogą pomóc rodzinie w rozwiązaniu jej problemów, głównie w zakresie interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych,
- gromadzenie i upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i innych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin,
- edukacja społeczna poprzez upowszechnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych o problemie uzależnień oraz przemocy domowej i możliwości uzyskania pomocy, w tym obowiązujących procedur interwencyjno – pomocowych (broszury, ulotki, plakaty),
- organizowanie i finansowanie dla przedstawicieli służb i instytucji działających na rzecz ochrony rodzin przed przemocą szkoleń obejmujących zagadnienia dotyczące specyfiki zjawiska przemocy domowej, konsekwencji doznawania przemocy , funkcjonowania osób doznających przemocy i stosujących przemoc,
- organizowanie i finansowanie szkoleń i warsztatów przygotowujących do kontaktu z członkami rodzin z problemem alkoholowym, w których dochodzi do przemocy domowej, w szczególności motywowania klientów do zmiany mającej na celu zatrzymanie przemocy i poprawę sytuacji w rodzinie,
- organizowanie i finansowanie szkoleń i konferencji dotyczących obowiązujących procedur, w tym procedury „Niebieskiej Karty”, zasad podejmowania interwencji oraz współpracy służb działających na rzecz zatrzymania przemocy domowej,
- włączanie się w ogólnopolskie akcje promujące życie rodzinne bez przemocy,
- prowadzenie i finansowanie programów profilaktyki przemocy domowej i programów rozwijających umiejętności wychowawcze i pozytywne relacje rodzinne,

- finansowanie poradnictwa i konsultacji prawnych osobom i rodzinom dotkniętym problemami związanymi z nadużywaniem alkoholu i innymi uzależnieniami oraz problemem przemocy domowej.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- prowadzenie i dofinansowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych, skierowanych do dzieci i młodzieży, nauczycieli i rodziców,
- prezentacja programów profilaktycznych o tematyce uzależnień, dzieciom w wieku przedszkolnym, uczniom, radzie pedagogicznej i rodzicom, jako ilustracja działań profilaktycznych prowadzonych w danej szkole,
- wspieranie działań i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych,
- organizowanie w placówkach oświatowych konkursów i turniejów dla uczniów z zakresu wiedzy o uzależnieniach, przemocy domowej i cyberprzemocy, uzależnieniach behawioralnych,
- realizacja środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży,
- realizacja programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom,
- udział w ogólnopolskich profilaktycznych kampaniach edukacyjnych dotyczących promocji zdrowia, przeciwdziałaniu uzależnieniom i przemocy,
- podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, współpraca z Policją,
- organizowanie i finansowanie szkoleń dla przedstawicieli poszczególnych służb z zakresu komunikacji interpersonalnej i postępowania z klientami będącymi pod wpływem alkoholu,
- wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy, poprzez prenumeratę lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji, materiałów multimedialnych,
- prowadzenie profilaktyki z zakresu przeciwdziałania narkomanii wśród dzieci i młodzieży, oraz osób dorosłych,
- prowadzenie profilaktyki z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym wśród dzieci i młodzieży, oraz osób dorosłych,

- organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- współpraca z Policją; organizowanie spotkań z dziećmi, młodzieżą oraz rodzicami,
- cykliczne badanie i systematyczne monitorowanie problematyki zagrożeń społecznych w gminie,
- podejmowanie działań edukacyjnych, organizowanie i dofinansowanie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów z asortymentem alkoholowym,
- upowszechnianie oraz wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój.
- edukacja zdrowotna, dostosowana do potrzeb różnych grup społeczeństwa, prowadzenie działań promujących zdrowy tryb życia.
- prowadzenie lokalnych kampanii informacyjnych, akcji edukacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej, w tym przemocy wobec dzieci,
- prowadzenie i finansowanie programów profilaktyki przemocy i programów rozwijających umiejętności wychowawcze i pozytywne relacje rodzinne,
- organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkomanią lub przemocą, połączonego z elementami profilaktyki,
- finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako integralnego elementu programu profilaktycznego, uwzględniającego szeroki zakres zagadnień związanych ze zdrowym stylem życia,
- organizowanie i finansowanie szkoleń dla nauczycieli z zakresu profilaktyki,
- podejmowanie lokalnych działań informacyjno - edukacyjnych dotyczących szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- współpraca z organizacjami, jednostkami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy domowej,
- wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji oraz organizacji pozarządowych i stowarzyszeń, prowadzących działalność dotyczącą profilaktyki uzależnień,
- współpraca z ośrodkami terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- współpraca z Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łącznej akcji kontrolnych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych, pod względem przestrzegania zasad wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w szczególności zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, osobom poniżej 18 roku życia oraz na kredyt lub pod zastaw,
- naruszenie zakazu reklamy i promocji alkoholu,
- występowanie członków Gminnej Komisji przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w stosunku do właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, nieprzestrzegających przepisów ustawy.

6. Finansowanie działań ze środków pochodzących ze sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

Ustawa z dnia 14 lutego 2020 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (Dz.U.z 2020 r. poz. 1492), wprowadziła do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przepisy dotyczące opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, czyli tzw. małpek.

Opłaty wnoszone za sprzedaż takich napojów alkoholowych stanowią w wysokości:

- a) 50% dochód gmin, na terenie których jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych;
- b) 50% przychód Narodowego Funduszu Zdrowia (dalej NFZ).

Zgodnie z art. 93 ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Gmina przeznacza te środki na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu. W dalszej kolejności opłaty mogą być przeznaczane na zadania wykraczające poza zakres gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, jednakże zadania te muszą mieć związek z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Działania rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom to:

- 1) finansowanie zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
- 2) finansowanie dostosowania świetlic do wymogów stawianych przez placówki wsparcia dziennego,
- 3) finansowanie izb wytrzeźwień,

4) finansowanie pobytu w noclegowniach osób w kryzysie bezdomności powodowanym problemami alkoholowymi,

5) finansowanie części oprzyrządowania i kamer monitoringu miejskiego służącego do monitorowania miejsc, gdzie występują szkody powodowane przez spożywanie alkoholu.

Działania wymienione w pkt. 2-5 nie mogą być wpisane do gminnego programu. Wydatkowanie tych środków należałoby oprzeć na ustawie o samorządzie gminnym.

ROZDZIAŁ IV

1. Rynek napojów alkoholowych.

Rada Gminy Łączna, podjęta dnia 8 sierpnia 2018 r Uchwałą Nr XLVII/228/2018 ustaliła na terenie gminy następujące liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży:

a) **15** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,

b) **15** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),

c) **15** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu oraz następujące liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży:

a) **6** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,

b) **3** zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),

c) **3** zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu.

Tabela nr 1.Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Łączna

Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba punktów sprzedaży (sklepy)	9	9	8	9	9
Liczba punktów sprzedaży (lokale gastronomiczne)	3	2	1	2	2
Razem	12	11	9	11	11

Tabela nr 2. Wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy Łączna

Wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy Łączna	2020	2021	2022	2023	2024
Do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	1 604.489,02	1 462.816,09	1 845.983.57	1 986 338,61	2067180,55
Powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	125.094.38	142.302,05	200 477.67	168 233,89	198511,66
Powyżej 18% zawartości alkoholu	1 544.509.32	1 579.849,38	1 938.925.53	1 979 615,57	1924690,43
Razem	3 274.092.72	3 184.967,52	3 985 386,77	4 134 188,07	4 190 382,64

Wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy obliczono na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łącznej.

W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby posiadające wymagane przeszkolenie w zakresie podstawowej wiedzy na temat problematyki alkoholowej, zgodnie z wymaganiami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151).

Do zadań GKRPA zgodnie z w/w ustawą należy:

1. przyjmowanie wniosków w sprawie skierowania na leczenie odwykowe osób uzależnionych,
2. podejmowanie działań mających na celu motywowanie osób pijących w sposób problemowy tj. powodujących rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylających się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócających spokój lub porządek publiczny do podjęcia leczenia odwykowego,

3. przeprowadzanie rozmów z osobami współuzależnionymi i motywowanie do podjęcia terapii lub uczestnictwa w programach terapeutycznych dla osób współuzależnionych,
4. podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
5. kierowanie osób uzależnionych od alkoholu, zgłoszonych do Komisji, na badania przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w sprawie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczenia odwykowego,
6. kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Skarżysku – Kamiennej o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego wobec osób nadużywających alkoholu,
7. wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych,
8. kontrola punktów sprzedaży w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
9. udział w pracach grup diagnostyczno-pomocowych,
10. inicjowanie działań w zakresie zadań własnych samorządu związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
11. systematyczne podnoszenie kwalifikacji, zdobywanie i pogłębianie wiedzy oraz umiejętności z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotyków, dopalaczy oraz przemocy domowej poprzez udział w szkoleniach.

Koszty szkoleń, podróży służbowych oraz zakup materiałów niezbędnych do realizacji zadań Komisji oraz wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Komisji pokrywane są ze środków przeznaczonych na realizację programu.

Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, mogą zostać zobowiązane do poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. O zobowiązaniu do leczenia orzeka Sąd Rejonowy, właściwy według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, po uprzednim uzyskaniu stosownej opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, wydanej przez biegłych sądowych.

Tabela nr 3. Dane GKRPA w zakresie postępowania w stosunku do osób nadużywających alkoholu

	Działania podejmowane przez GKRPA	2020	2021	2022	2023	2024
1.	Liczba osób, wobec których prowadzone było postępowanie w związku z nadużywaniem alkoholu	12	6	10	5	14
2.	Liczba wniosków złożonych do Sądu o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego	5	2	2	2	3

Zasada wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łącznej:

1. Ustala się wynagrodzenie w wysokości 200,- zł brutto za udział w posiedzeniu Komisji, dla każdego jej członka.
2. Podstawę wypłaty wynagrodzenia dla członków Komisji, biorących udział w posiedzeniu Komisji, stanowi lista obecności, podpisana przez Przewodniczącą Komisji lub w przypadku nieobecności przez jego Zastępcę.
3. Członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów delegacji za udział w szkoleniach i sprawach sądowych, których wnioskodawcą jest Komisja.

3. Wynagrodzenie dla Pełnomocnika Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii:

- opracowanie corocznie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Łączna,
- realizacja zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- prowadzenie spraw związanych z obsługą pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łącznej, przyjmowanie wniosków dotyczących podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych,

- przeprowadzenie analizy problemów związanych z uzależnieniami oraz sposobów ich rozwiązywania,
- sporządzanie sprawozdania merytorycznego i finansowego z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- organizowanie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla mieszkańców Gminy Łączna,
- współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, osobami fizycznymi, realizującymi zadania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, zapobiegania narkomanii oraz innych uzależnień, a także przemocy domowej, współpraca z jednostkami oświatowymi z terenu gminy Łączna.

Załącznik nr 2 do uchwały nr XXVIII/130/2026
Rady Gminy Łączna
z dnia 2 lutego 2026 r.

RAMOWY PLAN REALIZACJI I FINANSOWANIA ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE ŁĄCZNA NA ROK 2026 r.

L.p	ZADANIE	Termin realizacji	Koszt realizacji
Przeciwdziałanie alkoholizmowi			
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje inne uzależnienie lub przemoc domowa.	I-XII 2026r.	3 000 zł
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową	I-XII 2026r.	9 500 zł
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych	I-XII 2026r.	34 155,19 zł
	Organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkomanią lub przemocą, połączonego z elementami profilaktyki,	VI-VIII 2026r.	
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	I-XII 2026r.	
5	Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łącznej.	I-XII 2026r.	12 000 zł
6.	Wynagrodzenie dla Pełnomocnika Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii	I-XII 2026r.	63 000 zł
RAZEM			121 655,19 zł

Przeciwdziałanie narkomanii			1 000 zł
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,	I-XII 2026r.	
2.	udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,	I-XII 2026r.	
3.	prorowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo –wychowawczych i socjoterapeutycznych	I-XII 2026r.	
4.	wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,	I-XII 2026r.	
5.	pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego	I-XII 2026r.	
RAZEM			122 655,19 zł

UZASADNIENIE

Zgodnie z 4¹ ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2023r. poz. 2151) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań władnych gminy.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 poz. 1939) realizacja działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Zgodnie z 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Na realizację zadań przeznaczone są środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które określa plan finansowy opracowany na dany rok. Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane mogą być jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a także na zadania realizowane przez placówki wsparcia dziennego o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej i nie mogą być przeznaczone na żadne inne cele.

Wysokość wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łącznej, za udział w posiedzeniu Komisji, ustalono w wysokości 200,-zł brutto.

W świetle powyższego podjęcie uchwały jest uzasadnione.